

॥ वाल्मीकि रामायण ॥

७ उत्तरकाण्ड

अध्याय ६३

ततो द्वादशमे वर्षे शत्रुघ्नो रामपालिताम् ।
अयोध्यां चकमे गन्तुमल्पभृत्यबलानुगः ॥१॥

मन्त्रिणो बलमुख्यांश्च निवर्त्य च पुरोधसं ।
जगाम रथमुख्येन हययुक्तेन भास्वता ॥२॥

स गत्वा गणितान्वासान्सप्ताष्टौ रघुनन्दनः ।
अयोध्यामगमतूर्णं राघवोत्सुकदर्शनः ॥३॥

स प्रविश्य पुरीं रम्यां श्रीमानिक्षाकुनन्दनः ।
प्रविवेश महाबाहुर्यत्र रामो महाद्युतिः ॥४॥

सोऽभिवाद्य महात्मानं ज्वलन्तमिव तेजसा ।
उवाच प्राञ्छलिर्भूत्वा रामं सत्यपराक्रमम् ॥५॥

यदाज्ञसं महाराज सर्वं तत्कृतवानहम् ।
हतः स लवणः पापः पुरी सा च निवेशिता ॥६॥

द्वादशं च गतं वर्षं त्वां विना रघुनन्दन ।
नोत्सहेयमहं वस्तुं त्वया विरहितो नृप ॥७॥

स मे प्रसादं काकुत्स्थं कुरुष्वामितविक्रम ।
मातृहीनो यथा वत्सस्त्वां विना प्रवसाम्यहम् ॥८॥

एवं ब्रुवाणं शत्रुघ्नं परिष्वज्येदमब्रवीत् ।
मा विषादं कृथा वीर नैतत्क्षत्रिय चेष्टितम् ॥९॥

नावसीदन्ति राजानो विप्रवासेषु राघव ।
प्रजाश्च परिपाल्या हि क्षत्रधर्मेण राघव ॥१०॥

काले काले च मां वीर अयोध्याम् अवलोकितुम् ।
आगच्छ त्वं नरश्वेष्ट गन्तासि च पुरं तव ॥११॥

ममापि त्वं सुदयितः प्राणैरपि न संशयः ।
अवश्यं करणीयं च राज्यस्य परिपालनम् ॥१२॥

तस्मात्त्वं वस काकुत्स्थं पञ्चरात्रं मया सह ।
ऊर्ध्वं गन्तासि मधुरां सभृत्यबलवाहनः ॥१३॥

रामस्यैतद्वचः श्रुत्वा धर्मयुक्तं मनोऽनुगम् ।
शत्रुघ्नो दीनया वाचा बाढमित्येव चाब्रवीत् ॥१४॥

स पञ्चरात्रं काकुत्स्थो राघवस्य यथाज्ञया ।
उष्य तत्र महेष्वासो गमनायोपचक्रमे ॥१५॥

आमन्त्र्य तु महात्मानं रामं सत्यपराक्रमम् ।
भरतं लक्ष्मणं चैव महारथमुपारुहत् ॥१६॥

दूरं ताभ्यामनुगतो लक्ष्मणेन महात्मना ।
भरतेन च शत्रुघ्नो जगामाशु पुरीं तदा ॥१७॥

The files in this directory are revised versions of the digital files produced by Professor Muneyo Tokunaga, Kyoto University, and copyrighted by him. I am grateful to Professor Tokunaga for his agreement to this use of his original files and for permitting the revised versions to be made publicly available.

Dr J. D. Smith ; email: jds10@cam.ac.uk ; <http://bombay.oriental.cam.ac.uk/index.html>

ITRANS conversion questions to: Avinash Chopde javinash@acm.org

Last updated on March 26, 1998; Send corrections to sanskrit@cheerful.com